

Lovecraft!

JOAN JOSEP CAMACHO GRAU

És possible que Carles Bellver Torlà (Castelló de la Plana, 1967) hagués volgut impartir classes a la Universitat de Miskatonic d'Arkham al costat de l'enigmàtic doctor Herbert West El Reanimador, o fer un viatge en tram via al Més Enllà per visitar l'escriptor H.P. Lovecraft (1890-1937), confrare d'Edgar Allan Poe per tota l'eternitat, o ser un estudiós del *Necronomicon*, també conegut com *El llibre dels morts*, escrit al Iemen pel poeta lúcidament boig Abdul Al-Hazred l'any 730 dC. La veritat sigui dita: Bellver Torlà ha aconseguit recrear aquests mons fantàstics, i d'altres igualment onírics i propers, en el seu segon recull de contes intitulat *El llibre de tòpics* (Edicions Brosquil). Segons una circumvallació biogràfica del mateix autor, "una o dues vesprades cada setmana li agrada asseure's a escriure *petits contes estranys*".

El llibre de tòpics està compost per una vintena d'aquests microrelats d'estil concís, velat, que insinua més que mostra, a la manera d'en Perucho, el deixeble més avantatjat de Lovecraft en la literatura catalana. Les històries tenen una llargària curta, són gairebé anecdòtiques, però posen de manifest l'existència d'una altra realitat que perviu amagada sota el vernís de la normalitat en què viu ancorada la societat. Ja apuntava Breton que "l'existència és en un altre lloc". El tòtem sagrat de Bellver Torlà és Lovecraft i l'inquietant univers creat per l'escriptor de Providence: "Les Muntanyes de la Follia; la façana del temple de l'Ordre de Dagon; el port d'Innsmouth i l'Escull del Dimoni; les negres torres de Yuggoth; les escales de Cirith Ungol; la Ciutat Sense Nom al desert d'Aràbia...".

El relat central d'aquest recull, que a més dóna títol al llibre, explica la cacera de bruixes que porta a terme l'FBI a la Universitat de Miskatonic. La trama està sargida l'entorn d' *El llibre de tòpics*, elaborat pel doctor en filosofia Artemus B. Danvers, i en el qual es recullen tota mena de successos paranormals que la ciència ignora deliberadament. Es tracta d'una obra relacionada amb el *Necronomicon*, un llibre enquadernat amb pell humana i escrit amb sang, que és el centre de la recerca del creador de la bomba atòmica: Julius Robert Oppenheimer. O sigui: poca broma. Però el desenllaç és esperançador: el narrador d'aquests fets, un tal Charles Sullivan, acaba enamorant-se d'una noia de Dunwich, un poble que no apareix als mapes de l'època. En aquest sentit, resulta sorprenent com l'amor és un dels elements que soluciona la trama dels microrelats, a més de suposar la redempció dels personatges, com és el cas de *Dismòrfia*, *Sarcophilus* i *Un llit estrany*, aquest darrer carregat d'ironia percalcaldersiana. A part, *El llibre de tòpics* recupera el gust per inventar bibliografies i fer relectures de llibres reals per crear noves tradicions literàries que el cànon acadèmic ha volgut obviar. El cas més significatiu és la magnífica *Història de Tombatossals*, la qual exposa l'origen i l'evolució del cicle mític de la Plana de Castelló, a la manera d'Estanisla Lem i Borges.

Sens dubte, l'erudició dels contes de Bellver Torlà és molt àmplia. Sobretot recull influències filosòfiques a tall d'anècdota: per exemple a l'infern, que té una entrada al carrer Cassola de Castelló, tenen penjat un retrat de Heidegger, i el conte *La caixa buida* s'inspira en un fragment de les *Investigacions filosòfiques*, de Wittgenstein. Però la influència més forta és la literatura fantàstica i de terror del segle XIX i del tombant del XX. Així doncs, el microrelat *Dos àngels de Swedenborg* és una baixada als inferns que podria passar per un dels relats de la Guerra Civil d'Ambrose Bierce, i el cas de *La por d'Almayer*, en què un jove Joseph Conrad a bord del *Saint Antoine* viu una història esgarrifosa, i com el dimoni de Tasmània anomenat *Sarcophilus* comet els assassinats del carrer de la Morgue, tot i que Dupin els atribueix a un orangutan. Les referències no s'acaben, i en menys de cent pàgines Carles Bellver Torlà és capaç de bastir un univers personal que neix de l'adob de la podridura de la literatura. Com diu Danvers: "Ningú no pot treure d'un llibre més del que porta dins de si mateix". Doncs això!